

Vejledning / Råd og vink

Stx-bekendtgørelsen

Mediefag B

Ministeriet for Børn og Undervisning

Kontor for Gymnasiale Uddannelser

2013

Mediefag B – Stx

Vejledning / Råd og vink

Ministeriet for Børn og Undervisning, 2013

Alle bestemmelser, der er bindende for undervisningen og prøverne i de gymnasiale uddannelser, findes i uddannelseslovene og de tilhørende bekendtgørelser, herunder læreplanerne. Denne Vejledning/Råd og vink indeholder forklarende kommentarer til nogle af disse bestemmelser, men indfører ikke nye bindende krav. Desuden gives eksempler på god praksis samt anbefalinger og inspiration, og den udgør dermed et af ministeriets bidrag til faglig og pædagogisk fornyelse. Citater fra læreplanen er anført i kursiv.

Vejledningen følger dispositionen i læreplanen.

Indledning

Det er vigtigt at fastholde og udvikle den centrale didaktiske kerne i mediefaget, nemlig at faget fungerer som en sammenhæng mellem teori og praksis. Formålet med faget er, at eleverne opnår en række kompetencer gennem en vekselvirkning mellem teoretisk og praktisk arbejde med medieproduktioner. Eleverne analyserer medieproduktioner, og de laver medieproduktioner, og derved opnår de den erkendelse og de kompetencer, som er fagets særkende. Denne didaktiske forståelse af mediefaget ligger til grund for både læreplan og vejledning. Sammenhængen mellem fagets teoretisk-analytiske og den praktisk-produktionsmæssige del gælder for alle de gymnasiale uddannelse. Og selv om faget i stx er kategoriseret som et kunstnerisk fag og i hf som et praktisk-musisk fag, så er kernen og grundkonceptet det samme. Det afspejler sig i både læreplan og vejledning.

Metode

Mediefag er et analyse- og fortolkningsfag, hvilket betyder at vi arbejder ud fra forskellige hermeneutiske metoder. Vi arbejder med elektroniske fortællinger, som vi enten analyserer og tolker eller selv former og fortæller ved hjælp af kamera og redigeringsværktøj. Vi arbejder med kreative processer, men vi arbejder også med klare regler for fortælling og virkemidler/sprog. Det filmiske sprog skal læres for at man kan udtrykke sig i fortællinger.

Metodisk er faget i familie med både samfundsfag, historie og dansk, der alle benytter sig af hermeneutiske metoder til at analysere og tolke komplekse sammenhænge - såvel individuelle som sociologisk og historiske størrelser. Der findes flere metodiske tilgange til analyse af film- og tv-produktioner, og det afhænger af hvad man vil belyse, hvilken metodisk tilgang, man vælger.

Mediefag er gymnasie-mæssigt placeret i det kunstneriske fagområde, som igen er placeret i det humanistiske område. Mediefag er også et kunstnerisk fag med en klar æstetisk profil og samtidig er faget med sit genstandsområde i mediemæssige (mediestruktur, filmpolitik, distribution, osv.) et fag der rækker over i det samfundsvidenskabelige og sociologiske fagområde.

1. Identitet og formål

1.1 Identitet

- Mediefagets genstandsfelt er levende billeder i en æstetisk, kommunikativ og kulturel sammenhæng. Faget forener en teoretisk-analytisk og en praktisk-produktionsmæssig tilgang til levende billeder. Mediefagets genstandsfelt er levende billeder i form af professionelle og elevproducerede film og tv-produktioner. Ved film forstås alle former for film, eksempelvis kortfilm, dokumentarfilm, spillefilm, eksperimentalfilm og animationsfilm, uanset distributionsform. Tilsvarende omfatter tv alle kendte tv-formater, eksempelvis dokumentarprogrammer, tv-serier, underholdnings- og sportsprogrammer, nyheder, musikvideoer, reklamer, ligeledes uafhængigt af distributionsformen. Det er et krav, at man skal arbejde både teoretisk-analytisk og praktisk-produktionsmæssigt med fiktion, fakta og blandingsformer, ligesom både film og tv skal behandles, men hvis disse krav er opfyldt, kan man i øvrigt frit vælge forløb. Det enkelte forløb kan indeholde eksempler på både film og tv og/eller fiktion og fakta samt blandingsformer. Der gennemføres 3 længere teoretisk-analytiske forløb, og der udarbejdes 3 større produktioner. Det er vigtigt, at der foregår en vekselvirkning mellem fagets teoretisk-analytiske dimension og den praktisk-produktionsmæssige, således at begrebsapparat og analytisk indsigt kan overføres til det praktiske arbejde med produktion, og omvendt således at erfaringer fra det praktiske arbejde med produktion kan inddrages i forbindelse med det teoretisk-analytiske arbejde.

Analysen af film og tv-produktioner anlægger tre overordnede synsvinkler på materialet: En æstetisk synsvinkel (hvilket formsprog anvendes, og hvilket formål tjener den valgte æstetik?), en kommunikativ synsvinkel (hvem henvender produktionen sig til, og hvilken betydning har det?) og en kulturel synsvinkel (hvilken samfundsmæssig, historisk og kunstnerisk sammenhæng indgår værket i?).

Analysearbejdet skal ikke nødvendigvis indeholde alle 3 synsvinkler hver gang.

Fremstillingen af egne medieproduktioner giver eleverne praktisk indsigt i og erfaring med film og tv's forskellige udtryksformer. De erhverver en række kompetencer gennem samarbejdet om forskellige projekter, og de lærer at arbejde målrettet med fremstillingen af færdige produkter. De opnår en række mediefaglige, logistiske og kommunikative kompetencer ved at lære, hvordan man tilrettelægger og gennemfører de forskellige faser i en produktion. De kommer i besiddelse af en række redskaber, der sætter dem i stand til at udtrykke sig nuanceret og selvstændigt i levende billeder, og de bliver bevidste om, hvordan man mest hensigtsmæssigt kommunikerer i et audiovisuelt medie og målretter en produktion til et bestemt publikum. Desuden udvikler de evnen til at forholde sig kritisk-analytisk til produktionsprocessen og det færdige produkt.

1.1 Formål

- "Undervisningen udvikler elevernes evne til at analysere, perspektivere og vurdere danske og internationale medieproduktioner inden for fiktion, fakta samt blandinger mellem disse former. Samtidig skal undervisningen udvikle elevernes evne til at udtrykke sig selvstændigt og nuanceret i levende billeder, således at de bliver aktive, kreative og reflekterende brugere af film og tv".

Der er to sideordnede formål med undervisningen i mediefag.

Det ene formål er at udvikle elevernes evne til analyse, perspektivering og vurdering af medieproduktioner, herunder egne produktioner. Analysen redegør for valg af genre, dramaturgi, filmiske virkemidler, og for hvad valgene betyder for tolkningen af indstillingen, scenen, sekvensen og det samlede produkt. Perspektiveringen består i at sætte analyseobjektet i relation til andre medieproduktioner mht. udformning og/eller tilværelsestolkning, at anbringe det i en tidsmæssig sammenhæng historisk, kulturelt og samfundsmæssigt og evt. at henvise til parallelle eksempler i andre medier. Vurderingen forholder sig til analyseobjektets valg af æstetiske og kommunikative løsninger. Det andet formål med undervisningen er at udvikle elevernes evne til at udtrykke sig selvstændigt og nuanceret i levende billeder, således at de bliver aktive, kreative og reflekterende brugere af film og tv. Det teoretisk-analytiske arbejde giver dem indsigt i en række dramaturgiske, fortælle tekniske og æstetiske valgmuligheder, som de kan anvende i forbindelse med fremstillingen af egne produktioner, og det praktisk-produktionsmæssige arbejde forsyner dem med en række redskaber og arbejdsmetoder, der sætter dem i stand til at udtrykke sig selvstændigt og nuanceret i levende billeder.

2. Fagets indhold og faglige mål

2.1 Faglige mål

De faglige mål er slutmål, der udtrykker de kompetencer, eleverne skal tilegne sig gennem undervisningen i mediefag. De er læreplanens centrum og således sigt punkter for kernestoffet, tilrettelæggelsen og evalueringen af undervisningen. De faglige mål er opdelt i to hovedpunkter, hhv. ”teori og analyse” samt ”praksis”, som opregner hvad eleverne skal kunne ved afslutningen af undervisningen i mediefag på B-niveau.

Det er vigtigt at understrege, at denne opdeling ikke er udtryk for at teori og analyse samt praksis skal opfattes som adskilte dele af faget.

Teori og analyse

- *”Eleverne skal kunne anvende filmsprogets terminologi i forbindelse med analyse af film og tv-produktioner”.*

Hermed menes der, at eleverne på den ene side skal tilegne sig fagets centrale begreber og terminologi for derved at kunne beskrive og analysere film og tv-produktioner. På den anden side er det lige så vigtigt for det analytiske arbejde, at eleverne får forståelse for, hvorledes de filmsproglige virkemidler anvendes i en given sammenhæng. Hvad er effekten af de valg, en instruktør eller tilrettelægger træffer? Det er først, når eleven formår at kombinere den rigtige terminologi med en forståelse for anvendelsen, at det faglige mål er nået.

- *”Eleverne skal kunne redegøre for forskellige dramaturgiske modeller og fortælleforhold”.*

Ved forskellige dramaturgiske modeller forstås dels typiske træk og greb, som anvendes i tv og på film, dels modeller for strukturering af film og tv-produktioner. Med fortælleforhold menes, at eleven skal kunne redegøre for valg af fortæller i en film/tv-produktion, og hvad opnås der gennem netop dette valg af fortæller/fortællere?

- ”Eleverne skal kunne anvende forskellige analysemetoder”.

Sigtet med dette er at lære eleverne, at film og tv-produktioner kan gribes an på flere forskellige måder og fra forskellige vinkler, og således give eleverne flere redskaber og strategier til analysen.

- ”Eleverne skal kunne redegøre for, hvad der karakteriserer fakta, fiktion og blandinger mellem disse former”.

Det betyder, at eleverne skal kunne beskrive, hvilke træk der kendetegner hhv. fakta og fiktion – f.eks. disse formers forhold til virkeligheden og deres typiske formål. Eleverne også kunne redegøre for karakteristiske træk ved blandingsformer mellem fakta og fiktion. Både fakta og fiktionsspørgsmål skal indgå til eksamen.

- ”Eleverne skal kunne redegøre for centrale genrer og programtyper”.

For at eleven skal blive i stand til dette, vil en bred og overordnet introduktion til genrebegrebet og enkelte genrer med fordel kunne indgå i det indledende arbejde med faget, ligesom der her vil være oplagte tværfaglige muligheder.

- ”Eleverne skal kunne redegøre for basale produktionsforhold i film og på tv”.

Dette indebærer, at eleverne skal kunne beskrive grundlæggende træk i national og international film- og tv-produktion.

- ”Eleverne skal kunne foretage en perspektivering til gennemgået stof og kunne anlægge et historisk, kulturelt og samfundsmæssigt perspektiv på film- og tv-programmer”.

Dette indebærer, at de skal være i stand til at se film og tv-produktioner, der har været arbejdet med i undervisningen, i en større kontekst af f.eks. genremæssig, film- og/eller tv-historisk karakter. Eleverne skal kunne anlægge et historisk, kulturelt og samfundsmæssigt perspektiv på film og tv-produktioner. Det betyder, at nogle af de film og/eller tv-udsendelser, der er arbejdet med i undervisningen, skal kunne relateres til en bredere sammenhæng, hvilket indebærer, at man for at finde forklaringer (og evt. stille nye spørgsmål), udvide synsfeltet og forståelsen af de enkelte film og/eller tv-produktioner må vende blikket mod andre vidensområder og tendenser i omverden.

- ”Eleverne skal kunne redegøre for forholdet mellem et medieprodukts udformning og dets målgruppe”.

Det betyder, at eleverne skal kunne fremdrage og beskrive indholdsmæssige og formmæssige træk i et medieprodukt og sætte disse træk i forbindelse med medieproduktets målgruppe.

Der bør gennemføres 3 større teoretisk-analytiske forløb. Herudover kan man eventuelt arbejde med mindre forløb f.eks. i samarbejde med andre fag eller inspireret af helt aktuelle forhold.

Praksis

- ”Eleverne skal kunne anvende optage- og redigeringsudstyrets udtryksmuligheder selvstændigt og nuanceret”.

De skal kende udstyrets muligheder og udnytte dem til at formidle deres historie. Det vil sige, at de skal kunne foretage teknisk vellykkede optagelser som kommunikerer ide og indhold præcist og med en klar dramaturgi til den tiltænkte målgruppe. De skal også kunne arbejde bevidst og reflekteret med billed- og lydsiden og herunder kunne sammentænke valg af udtryksmidler til indhold og målgruppe.

- ”Eleverne skal kunne planlægge og gennemføre en produktion i grupper”.

Der skal fremstilles én faktaproduktion og én fiktionsproduktion, mens der i forbindelse med eksamensproduktionen kan vælges frit mellem fakta og fiktion. Det skal bemærkes, at det er et eksplicit fagligt mål, at eleverne bliver i stand til at samarbejde om udarbejdelsen af deres produktion.

- ”Eleverne skal kunne anvende filmsprogets terminologi i forbindelse med en medieproduktions faser og kunne redegøre for faserne i arbejdet med en produktion”.

Det er vigtigt, at gruppens medlemmer har et fælles sprog til rådighed, både når de skal planlægge stil, indhold og dramaturgi, når de er ude for at optage, og endelig når de i postproduktionen redigerer deres produktion. At kunne anvende en terminologi dækker over mere end det at kende en række faglige begreber. Det indebærer også, at eleverne skal demonstrere deres forståelse for og viden om, hvordan de selv anvender film- sproget i praksis

Grupperne skal arbejde med at planlægge deres udtryksform/stil og indhold ud fra valget af målgruppe.

- ”Eleverne skal kunne udarbejde synopsis, manuskript og storyboard og kunne anvende viden om dramaturgi i udformningen af fakta- og fiktionsproduktioner”.

Eleverne skal introduceres til de forskellige funktioner der er på holdet (tilrettelægger/instruktør, fotograf, lydmand etc.). Det bør understreges over for eleverne, at de i praksis ikke nødvendigvis skal følge disse funktioner slavisk, men godt kan cirkulere og derved få afprøvet flere funktioner/roller på holdet.

”Eleverne skal kunne anvende og redegøre for principper og arbejdsmetoder i tilrettelæggelsen af fakta- og fiktionsprogrammer”.

For faktaprogrammernes vedkommende kan dette eksempelvis dreje sig om research, vinkling af historien, interviewteknik, interviewtyper; og for fiktionsprogrammernes vedkommende f.eks. om arbejdet med dramaturgi, valg af locations og karakterer. Eleverne skal altså være bevidste om, at der er tale om forskellige måder at planlægge på, når det gælder produktion af hhv. fakta og fiktion.

- ”Eleverne skal kunne redegøre for forholdet mellem produktionens form og indhold, formidlings-situationen og målgruppe”.

Eleverne skal lære, hvordan man mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægge og udføre arbejdet med at producere film og tv. Herigennem skal de blive i stand til at se, hvordan man kan optimere resultatet ved at prioritere rigtigt i de forskellige faser af arbejdet.

- ”Eleverne skal kunne forholde sig analytisk til produktionsprocessen og deres egen produktion”.

Dette indebærer, at eleverne skal kunne betragte deres medieproduktion med den analytiske distance, der sætter dem i stand til at påpege svagheder og styrker, samt komme med forslag til ændringer og forbedringer.

2.1 Kernestof

-”Mediefagets kernestof er filmsprogets terminologi”

Elevens beherskelse af filmsprogets virkemidler gælder for både det teoretiske og det praktiske arbejde.

- ”Mediefagets kernestof er forskellige dramaturgiske modeller og fortælleforhold

Eleven skal bl.a. kende grundlæggende dramatiske strukturer som berettermodellen, tretaktsmodellen og bølgemodellen og de vigtigste karakterfunktioner og disses anvendelse. Eleven skal i forbindelse med det praktiske arbejde kunne fremstille synopsis, manuskript og storyboard.

- ”Mediefagets kernestof er forskellige analysemetoder”

Eleven skal kunne forklare en films - eller en tv-produktions tilhørsforhold til en bestemt genre og undergenre og skal kunne indplacere den i en historisk og produktionsmæssig sammenhæng.

- ”Mediefagets kerne stof er karakteristika ved fakta, fiktion og blandinger mellem disse former samt centrale genrer og programtyper”

Eleven skal kunne redegøre for grundlæggende træk ved fakta- og fiktionshistorier og blandingsformer, samt de overenskomster og kontrakter med modtagerne der eksisterer, både på tv og film.

- ”Mediefagets kerne stof er produktionsforhold på film og tv – nationalt og internationalt”

Eleven skal kende til de forhold, der gør sig gældende for public service- og kommercielt tv, samt for filmproduktion. Eleven skal kende til de grundlæggende forhold for økonomi, organisering, produktion og distribution for både tv og film.

- ”Mediefagets kerne stof er grundlæggende træk af filmens og tv-mediets historie”

Eleven skal kende til filmens tekniske udvikling fra de første primitive forevisninger over stumfilmen, lydfilmens fremkomst, farvefilm og bredformater til digitalisering og computeranimation.

Eleven skal også have viden om nogle af de vigtige bevægelser indenfor filmhistorie.

Eleven skal kende til de store træk i tv's historie, både internationalt og i Danmark.

- ”Mediefagets kerne stof er produktionstilrettelæggelse, herunder synopsis, manuskript og storyboard”

I det praktiske arbejde skal eleven kunne udvikle en ide til en færdig produktion ved at bruge de dramaturgiske principper fra det teoretiske arbejde. Eleven skal kunne formulere en præmis, udarbejde en synopsis, vælge dramaturgi og virkemidler, udarbejde manuskript og storyboard samt styre optagelserne med en produktionsplan.

Eleven skal kunne inddrage overvejelser omkring målgruppe og forevisningssituation i arbejdet med ideudviklingen.

- ”Mediefagets kerne stof er optageprincipper og optageteknik”

Eleven skal kunne beherske det optageudstyr, der er til rådighed og producere en billed- og lydside, der kommunikerer det ønskede budskab klart og præcist.

- ”Mediefagets kerne stof er kommunikationsforhold og formidling”

Endelig skal det færdige produkt vise, at eleven har arbejdet bevidst med målgruppen for produktionen og med den forevisningssituation, programmet skal vises i.

2.2 Supplerende stof

- ”Det supplerende stof i mediefaget skal perspektivere og uddybe kernestoffet og i det hele taget udvide den faglige horisont, så eleverne kan leve op til de faglige mål. Historiske, kulturelle, samfundsmæssige og genremæssige perspektiver skal inddrages i undervisningen”

Supplerende stof defineres som stof, der inddrager andre og/eller nye facetter af fagets genstands-område. Stof der kan perspektivere og uddybe kernestoffet og udvide den faglige horisont, for eksempel i form af historiske, kulturelle, samfundsmæssige og genremæssige perspektiveringer.

Supplerende stof er altså ikke sekundært stof, men en nødvendig uddybning af kernestoffet.

Supplerende stof vil derfor have direkte tilknytning til de forløb, som indgår i den almindelige undervisning, og de forløb som tilrettelægges i samarbejde med andre fag i forskellige sammenhænge.

Det er derfor umuligt at afgrænse bestemte stofområder som en del af det supplerende stof, fordi det vil omfatte en udvidelse og perspektivering af forløb og af fagligt samarbejde. Det kan derfor heller ikke på forhånd bestemmes, hvor stor en procentdel det supplerende stof skal udgøre af det samlede stofområde. Supplerende stof kan indgå både i forbindelse med den analytisk-teoretiske dimension af faget og den praktisk-produktionsmæssige.

Se eksempler på EMU'en.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

- ”Det er et afgørende didaktisk princip i mediefaget at integrere den teoretisk-analytiske undervisning i den praktisk-produktionsmæssige og omvendt.”

Det er vigtigt, at undervisningen fra starten er organiseret således, at eleven oplever et samspil mellem fagets teoretisk-analytiske side og den praktisk-produktive side. Introduktionen til de film-sproglige virkemidler bør derfor organiseres som en vekselvirkning mellem praktiske øvelser og gennemsyn af udvalgte filmcitatater, således at eleven ikke blot lærer terminologien, men også forstår hvorledes de enkelte virkemidler udføres i praksis, og hvorledes de virker. Elevens erkendelse og elevens muligheder for at bruge begreberne i både analyse og produktion ligger i, at de oplever den tætte sammenhæng.

3.2 Arbejdsformer

- ”For at udvikle analytiske, kreative, kommunikative og sociale kompetencer hos eleverne anvendes forskellige undervisningsformer fra projektarbejde i grupper til klasseundervisning”

I det teoretisk-analytiske arbejde kan der i starten arbejdes med lærerstyret klasseundervisning kombineret med kortere, elevaktiverende undervisningsformer som individuelle små, skriftlige shot-to-shot analyser og mindre summe grupper. Efterhånden som eleverne kommer i besiddelse af de nødvendige analyseredskaber, kan en større del af analysearbejdet foregå som gruppearbejde af lidt længere varighed. Samtidig kan man efterhånden arbejde med længere citater, således at eleverne til sidst vil kunne forholde sig til samtlige aspekter af en analyse i relation til et afrundet værk.

Det vil også være naturligt at lade eleverne lave individuelle oplæg om eksempelvis en instruktør, et bestemt værk eller en genre og at lade dem søge efter supplerende materiale på nettet. På samme måde bør læreren på egen hånd inddrage nettet i undervisningen.

Det praktisk-produktionsmæssige arbejde organiseres som gruppearbejde i alle faser af produktionen. Eleverne skal udarbejde tre større produktioner, hvoraf én skal være en faktaproduktion, én skal være en fiktionsproduktion, mens der frit kan vælges frit mellem fakta og fiktion i den tredje produktion.

Desuden kan der eventuelt udarbejdes yderligere én eller flere mindre produktioner.

Under planlægningen af produktionerne kan en del af researchen foregå via internettet og fremstillingen af synopsis og eventuelt (dele af et) manuskript udarbejdes på pc og gemmes på internettet, så materialet er tilgængeligt både på skolen og hjemme. Alle optagelser foregår så vidt muligt med digitalt udstyr og lægges ind på en harddisk, hvorefter redigeringen foregår digitalt.

I forbindelse med fagets skriftlige dimension lægges der vægt på, at arbejdet med at skrive synopsis og manuskript startes tidligt i forløbet, så udvikling og progression træder tydeligt frem. Også arbejdet med analyse og fortolkning bør have en skriftlig dimension, som bl.a. kan styrkes og udvikles i samarbejde med andre fag.

3.3 It

- *"It har en central placering i faget, både i forbindelse med den teoretiske og den praktiske dimension. I det teoretisk-analytiske arbejde anvendes it til informationssøgning, præsentation og formidling af fagligt stof. I produktionsforløbet benyttes it til tekstbehandling og informationssøgning i præproduktionen og til digital redigering i postproduktionen"*

I forbindelse med de teoretisk-analytiske forløb skal eleverne have kendskab til de vigtigste relevante websider for faget på internettet. Websiderne kan forsyne eleverne med materiale til de valgte undervisningsforløb og til opgaver, som de skal løse på egen hånd.

I forbindelse med mediefagets praktiske dimension kan it benyttes til tekstbehandling og til informationssøgning i præproduktionsfasen.

3.4 Samspil med andre fag

- *"Mediefaget er omfattet af de generelle krav om samspil mellem fagene og indgår i almen studieforberedelse ifølge de bestemmelser, som gælder for dette forløb"*

Mediefaget har en karakter, som gør, at faget naturligt rækker ind over flere andre fags kerneområder, og der vil derfor være mange sammenhænge, hvor mediefag kan indgå i et samspil mellem flere fag.

Medieområdet er en del af fagene dansk og samfundsfag og til dels også historie, ligesom hovedsprogene skal arbejde med området. Også de naturvidenskabelige fag har grænseflader til medieområdet, og i hvert fald kommunikerer de fleste resultater ud til offentligheden via medierne, så det har betydning, hvordan denne formidling foregår.

Jf. også vejledningens metodeafsnit.

4. Evaluering

4.1 Løbende evaluering.

- ”De faglige mål er grundlaget for den løbende evaluering af elevernes standpunkt og undervisningen”
Den løbende evaluering i det teoretiske arbejde kan have form af mindre tests til konkrete områder af læringen, f.eks. det filmsproglige begrebsapparat.

Som udgangspunkt for løbende evaluering kan eleven også foretage næranalyse eller en shot-to-shot-analyse af et filmcitat.

Endelig vil der være den interne evaluering i form af de samtaler, som finder sted mellem elev og lærer, når der er behov, f.eks. i forbindelse med en fælles evaluering når et forløb er blevet afsluttet.

I forbindelse med det praktiske arbejde er det oplagt, at elev og arbejdsgruppe sammen med læreren gennemgår det materiale, som eleven og arbejdsgruppen fremstiller.

I forbindelse med eksamensproduktionen bør lærerens evaluering ikke foregribe bedømmelsen til eksamen.

Uanset formen er målet med den løbende evaluering, at eleven sammen med læreren får sat fokus på de områder, der styrker læringsprocessen.

4.2 Prøveform

”Der afholdes en mundtlig prøve, som består af to dele:

- *En prøve i gruppens/eksaminandens eksamensproduktion, jf. pkt. 3.2 (Varighed: 15 minutter pr. eksaminand, dog max 60 minutter ved gruppeeksamen)*

- *En prøve i det teoretisk-analytiske stof.” (Varighed: 60 minutters forberedelse + 30 minutters eksamination pr. eksaminand)*

Skolen kan vælge mellem 2 prøveformer: gruppeprøve og individuel prøve.

Gruppeprøve:

”En prøve i gruppens/eksaminandens eksamensproduktion, jf. pkt. 3.2

Grundlaget for den første del af prøven er gruppens eksamensproduktion, samt et oplæg fra gruppen/hver eksaminand og en efterfølgende diskussion af produktionen. Eksaminanderne skal holde et indledende oplæg på fx 7 minutter pr. eksaminand, dog således at oplæggene tilsammen ikke overskrider halvdelen af gruppens eksaminationstid. Oplægget forberedes hjemmefra. Dette oplæg skal danne baggrund for en efterfølgende diskussion af produktionen. Den resterende del af den praktisk-produktionsmæssige prøve forløber som en samtale mellem eksaminator, censor og gruppen. Gruppens medieproduktion anbefales at være på maksimalt 10 minutter.

Dette er ikke et læreplanskrav, men det er vigtigt af mindst to grunde, at dette råd følges. For det første er det godt for eleverne, at de lærer at begrænse sig til det centrale i de historier, de vil fortælle. Det er god praksis at lære eleverne at fortælle stramt og præcist. Stram disciplin omkring redigeringen er godt. For det andet er det en vigtig del af fagets didaktik, at eleverne lærer at arbejde med øvelser og benspænd (pennepøver), som ligner de formater, de vil komme til at arbejde med i en senere studie- og erhvervspraksis.

Til gruppeprøven er der afsat 15 minutter pr. eksaminand. Gruppeprøven kan dog maksimalt vare 60 minutter. Det anbefales blandt andet derfor, at grupperne ikke er for store.

Det er en forventning, at eksaminanderne på forhånd har forberedt et oplæg om et eller et par centrale aspekter af produktionen. Forberedelse af oplæggene kan foregå individuelt og kan med fordel koordineres i gruppen. Centrale elementer i produktionen kan være: idé- og karakterudvikling, instruktionsovervejelser, optageprincipper, redigeringsprincipper, målgruppe- og formidlingsovervejelser og generelt bevidsthed om, hvad der er lykkedes ved produktionen, og hvad der kunne have været bedre.

Individuel prøve:

Ved individuel eksamensform er eksaminationstiden 15 minutter pr. elev ved prøven i eksaminandens produktion. Produktionen vil normalt være lavet som gruppeprojekt. Derfor anbefales det, at eksaminander fra samme gruppe eksamineres efter hinanden. Proceduren for de 15 minutter er den samme som ved gruppeeksamen med oplæg fra eksaminanden efterfulgt af en samtale mellem eksaminand, lærer og censor.

Et centralt vurderingsparameter i forhold til gruppens eksamensproduktion er en vurdering af, om forholdet mellem formål, indhold, udformning, varighed og målgruppe fungerer tilfredsstillende. Det er vigtigt, at eksaminanden ikke blot forholder sig beskrivende, men også forklarende til de valg, der er foretaget i forbindelse med arbejdet med produktionen.

”En prøve i det teoretisk-analytiske stof.”

Prøven i det teoretisk-analytiske stof bygger på de film og tv-forløb, der er gennemgået i undervisningen, og det samme skal være tilfældet med prøvecitaterne. Spørgsmålene skal afspejle de gennemgåede forløb. Det betyder, at der både skal forekomme fakta og fiktionsspørgsmål, samt film såvel som tv-spørgsmål.

Eksaminator laver et antal spørgsmål, således at der altid vil være mindst 4 citater/spørgsmål at vælge imellem for eksaminanden, og således at det enkelte spørgsmål kun må anvendes 3 gange. Alle spørgsmål skal ligge fremme fra første prøvedag.

Eksamenscitatets længde må højst være på 7 minutter. Citatet skal ledsages af et ark indeholdende de nødvendige credits samt eventuelle vejledende spørgsmål. Ved citater fra større medieproduktioner kan det desuden være nødvendigt at give et kort resumé. Det anbefales at credits og resumé ikke bliver for langt, da eksaminandens fokus bør være på citat-analysen.

Eksamenscitater:

- Ofte er det en god ide, at bruge anslaget fra en film- eller tv-produktion. I det tilfælde er det unødvendigt med et resumé.
- I lyset af den forlængede forberedelsestid kan man overveje at lægge 2 forskellige klip ind i citatet, så eleven har et udgangspunkt for en sammenligning. Det kunne eksempelvis være klip fra to forskellige tv-dokumentarer.
- Det kunne også være forskellige reklamer eller spots, som skal analyseres og sammenlignes.

Det er afgørende, at citatet er valgt og udformet på en måde, så eksaminanden kan drage paralleller til film eller tv-produktioner, der er blevet gennemgået i undervisningen, ligesom eksaminanden skal kunne perspektivere til det materiale, der er blevet læst i tilknytning til undervisningsforløbene.

Eksaminanden skal desuden kunne perspektivere til de undervisningsmæssige sammenhænge, hvor fagets enkeltfaglighed er blevet overskredet og nye aspekter er inddraget. Det kan være i forbindelse med studieretningssamarbejde eller i sammenhæng med AT-projekter.

Forberedelsestiden på 60 minutter til den teoretisk-analytiske del af eksamen betyder, at der er større mulighed for fordybelse og perspektivering i denne del af prøven.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af produktionen, eksaminandens redegørelse for produktionen samt den individuelle prøve.

Der gives karakter efter 7-trins skalaen, hvor den vejledende beskrivelse af centrale karakterer kan ses på www.uvm.dk

4.3 Bedømmelseskriterier

- *”Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som er angivet i 2.1”*

Ved bedømmelsen af eksaminandens medieproduktion indgår følgende kriterier:

Produktionens præmis og budskab skal fremgå tydeligt og produktionen skal kommunikere sit budskab utvetydigt til den målgruppe og den forevisningssituation som den er produceret til.

Produktionens ide skal være gennemarbejdet og med den nødvendige research, således at indholdet virker helstøbt og overbevisende.

□ Produktionen skal fungere efter hensigten. Den skal optræde sammenhængende og med konsekvent brug af stilistiske virkemidler. Varigheden af både produktionen og af enkeltscener skal være hensigtsmæssig, således at tempo og fremdrift er afstemt efter produktionens præmis og formål, og tilskueren involveres efter hensigten.

□ Produktionen skal afspejle, at der er arbejdet med en dramaturgisk model. Valget af udtryksmidler, herunder redigering og lydside skal afspejle bevidsthed omkring arbejdet med produktionens struktur.

□ Produktionen skal vise, at eksaminanden har arbejdet med omhu og sans for detaljer ved optagelse og redigering. Produktionen skal således have skarpe og velkomponerede billeder, der viser et bevidst arbejde med placering af kameraet, lys, farver, rum og bevægelse, samt en lydside hvor lydsiden står i et præcist forhold til billedsiden, og hvor der er arbejdet i detaljer med afstemningen af de enkelte lydspor i forhold til hinanden og med lydets niveau i forhold til billedet.

I forbindelse med prøven i film- eller tv-citatet står tre vurderingsparametre centralt:

- analysen af anvendelsen af de filmiske virkemidler
- redegørelsen for elementære dramaturgiske og genremæssige forhold
- samt perspektivering af citatet til det stof, der er blevet gennemgået i undervisningen

Udgangspunktet for denne del af prøven er derfor, at eksaminanden selvstændigt fremdrager væsentlige aspekter i citatet, herunder redegør for hvordan de filmsproglige virkemidler bliver brugt. Det er vigtigt, at eksaminanden ikke alene beskriver, men også forklarer hvorfor og hvordan de forskellige virkemidler bruges. Det er derfor centralt, at eksaminanden både kan anvende den fagspecifikke terminologi og formår at analysere sig frem til, hvordan de forskellige virkemidler anvendes i en given sammenhæng.

Bilag:

B-niveau eksamen

Eksamen

mediefag (forslag til model) Forberedelse

Gruppeeksamen I (elev a,b,c,d)	8.00-9.00	
Gruppeeksamen II (elev e,f,g,h)	9.00-10.00	
Elev a	9.00-10.00	10.00-10.30
Elev b	10.00-11.00	11.00-11.30
Elev c	10.30-11.30	11.30-12.00
Elev d	11.00-12.00	12.00-12.30
Elev e	12.30-13.30	13.30-14.00
Elev f	13.00-14.00	14.00-14.30
Elev g	13.30-14.30	14.30-15.00
Elev h	14.00-15.00	15.00-15.30
Gruppeeksamen III (elev i)	15.30-15.45	
Elev i	15.45-16.45	16.45-17.15